

Cuộc đấu tranh giành nhân quyền và phẩm giá cho có thể thành công với sự tham gia của phụ nữ trên khắp toàn cầu.

Đã 7 năm qua, kể từ năm 2004, phụ nữ vắng tên trong danh sách các khôi nguyên giải Nobel Hòa bình. Tuy nhiên, năm nay có tới 3 người phụ nữ được vinh danh với giải thưởng cao quý này. Đây cũng là lần đầu tiên trong lịch sử, Giải Nobel Hòa Bình được trao cho một nhóm phụ nữ.

Hình: AP Ba người phụ nữ được nhận giải năm nay gồm Tổng thống Liberia Ellen Johnson Sirleaf, nhà hoạt động Liberia Leymah Gbowee và nhà hoạt động Yemen Tawakkul Karman.

Hôm thứ Sáu tuần qua, Ủy ban Nobel Na Uy đã trao Giải Nobel Hòa bình 2011 cho ba phụ nữ vì thành tích tranh đấu bất bạo động cho sự an toàn của phụ nữ cũng như cho quyền của phụ nữ được tham gia đầy đủ vào quá trình xây dựng hòa bình.

Ba người phụ nữ được nhận giải năm nay gồm Tổng thống Liberia Ellen Johnson Sirleaf, nhà hoạt động Liberia Leymah Gbowee và nhà hoạt động Yemen Tawakkul Karman.

Bà Sirleaf khiêm nhường nói với đài VOA rằng đó là thành tích dành cho người dân Liberia: "Tôi

Tôi rất vui mừng. Tôi rất biết ơn. Và tôi cũng rất khiêm nhường để nhận giải thưởng này. Tôi tin rằng đó là sự công nhận thành tích nhiều năm đấu tranh của tôi. Nhưng tôi cũng tin rằng đó là sự công nhận khát vọng hòa bình của người dân Liberia. Và thực tế là trong 8 năm qua họ đã cùng nhau duy trì hòa bình.”

Tuy nhiên, vì có lẽ là chính Tổng thống Liberia Ellen Johnson Sirleaf cho giải Nobel Hòa bình năm nay đã trở thành vấn đề gây tranh cãi. Một số người đã nghi vấn rằng liệu có phải ủy ban Nobel có thể sẽ bị Na Uy đang can thiệp vào vấn đề chính trị nội bộ của Liberia hay không khi họ trao giải cho bà Sirleaf chứ không phải tuấn thủ của bà ra tranh cử thêm một nhiệm kỳ nữa.

Tuy nhiên, những tranh cãi này vẫn không hề ảnh hưởng gì đến việc người phụ nữ có biệt danh là “Người đàn bà Thép” của Liberia này.

Người phụ nữ Liberia, năm nay 72 tuổi, đã trở thành một nhân vật nổi tiếng trên thế giới vào năm 2005 khi trở thành nữ tổng thống dân cử đầu tiên ở châu Phi. Bà Sirleaf khi đó đã giành thắng lợi trong cuộc bầu cử sau một cuộc nổi dậy khiến hơn một triệu người đã làm thiệt mạng khoảng 250.000 người dân Liberia và làm kiệt quệ nền kinh tế nước này.

Ngay từ những ngày đầu lên nắm quyền, bà đã hứa sẽ chăm sóc người nghèo đói và thúc đẩy cho quá trình hòa giải dân tộc. Một trong những ưu tiên hàng đầu của chính quyền bà là giảm bớt khoen nợ nước ngoài của Liberia và đã lên tới 4,9 tỷ đôla vào năm 2006. Bà cũng được ca ngợi vì đã thu hút được nhiều nhà đầu tư nước ngoài rót vốn vào Liberia.

Tuy nhiên, gần đây bà đã bị các đối thủ chính trị chỉ trích vì mối liên hệ của bà với cựu lãnh đạo phe nổi dậy, Tổng thống Charles Taylor. Những người chỉ trích cũng cáo buộc bà đã không thực hiện lời hứa hòa giải với các phe phái đối lập của Liberia cũng như hứa đem lại công lý cho các nạn nhân của tội ác chiến tranh và tham nhũng.

Đáng ngạc nhiên Tổng thống Liberia Winston Tubman nói với hãng thông tấn Pháp hôm thứ Sáu tuần qua rằng bà Sirleaf không xứng đáng với giải thưởng này vì bà đã “gây bất ổn định trong nước”. Ông cũng nói rằng trao giải thưởng cho bà chỉ vài ngày trước cuộc bầu cử là điều không thể chấp nhận được.

Mặc dù vậy, Chủ tịch Ủy ban Nobel Thorbjørn Jagland nói rằng Ủy ban không xét tới các vấn đề chính trị nội bộ trong quá trình lựa chọn. Trong khi ngỏ ý phát ngôn Ủy ban Ban đầu của Liberia cho hay cuộc bầu cử vào ngày 11/10 vẫn sẽ diễn ra như dự kiến.

Trước khi được bầu làm Tổng thống, bà Sirleaf, người đã từng du học tại trường đại học Harvard danh tiếng của Hoa Kỳ, đã từng hai lần giữ chức Bộ trưởng tài chính. Bà cũng đã từng nắm giữ những chức vụ quan trọng tại Liên Hiệp Quốc và Ngân hàng Thế giới.

Cùng với bà Sirleaf, một nhà hoạt động hòa bình của Liberia, bà Leymah Gbowee, cũng đã giành được Giải Nobel Hòa bình năm nay vì thành tích vận động để chấm dứt bạo lực và lòng dũng cảm của phụ nữ để chấm dứt cuộc nội chiến đổ máu.

Bà Gbowee nói: "Tôi là một biểu tượng của sự hy vọng trong cuộc sống của tôi, của lòng dũng cảm này, một niềm tin có rất ít hy vọng. Nếu quý vị là một biểu tượng của sự hy vọng, quý vị không hành động vì trông đợi sự nhún nhường của một giới thế nào. Quý vị hành động vì quý vị được mọi người kỳ vọng sẽ hành động như vậy và có những người trong cuộc sống của họ thu hút vào quý vị."

Nhà hoạt động năm nay 39 tuổi đã giúp đoàn kết những phụ nữ Công Giáo và Hồi Giáo để chống lại các lãnh chúa quân sự của bà, một chiến dịch được cho là đã giúp chấm dứt cuộc xung đột kéo dài 13 năm ở Liberia.

Bà Gbowee đã sáng lập tổ chức phi lợi nhuận mang tên Phụ nữ Liberia cùng Hành động vì Hòa bình (Women of Liberian Mass Action for Peace), tổ chức đã đấu tranh với các lãnh chúa và cựu Tổng thống Liberia Charles Taylor. Các thành viên của tổ chức này thường xuyên hành động trong màu áo trắng, là biểu tượng của hành động đấu tranh bất bạo động của họ.

Tổ chức này đã gây áp lực buộc ông Taylor tham gia các cuộc hòa đàm và một số thành viên của họ còn phong tỏa không đường cho các phe phái liên quan rời khỏi phòng đàm phán.

Trong cuốn tự truyện của mình mang tựa đề 'Mighty Be Our Powers', bà Gbowee mô tả tổ chức này là một đội quân gồm những phụ nữ mặc áo trắng, dám đứng lên, không sợ hãi, nói lên tiếng nói của họ để chấm dứt cuộc chiến và phục hồi lại sự lãnh đạo cho đất nước.

Giữa đây, bà Gbowee cũng lãnh đầu ở Mạng lưới Phụ nữ, Hòa bình và An ninh có trụ sở ở Accra, Ghana.

Ngay ở phụ nữ tham gia giành giải Nobel Hòa bình năm nay, bà Tawakkul Karman, người Yemen, là người phụ nữ ở Ả Rập đầu tiên nhận giải thưởng này.

Người mẹ ba con xuất thân từ thành phố Taiz, một thành phố điếm nóng, người đang di tản ra các cuộc biểu tình chống lại người thống đốc Ali Abdullah Saleh, đã trở thành một nhân vật quan trọng trong các cuộc biểu tình này. Bà là một trong số những người phụ nữ Yemen đầu tiên xuất hiện để đòi các quy định phụ cấp, bắt buộc người lái xe đưa và bỏ ở các chống lại những người biểu tình.

Bà Karman, 32 tuổi, đang sáng lập tổ chức nhân quyền mang tên Các nữ Ký giả không Gông xiềng (Women Journalists Without Chains) cùng với 7 người phụ nữ khác vào năm 2005 nhằm mục đích chống vũ lực cho nhân quyền, đặc biệt là quyền tự do bày tỏ ý kiến và các quyền dân chủ khác.

Phát biểu với các phóng viên khi nhận được giải Nobel Hòa bình, bà Karman nói rằng bà dành thưởng giải thưởng này cho "giải trừ của các cách mạng ở Yemen."

Bà Karman nói rằng bà rất vui mừng được nhận giải thưởng này và bà trao giải đó cho các cách mạng ở Ả Rập và cho các cách mạng ôn hòa của giải trừ ở Yemen cũng như người dân Yemen. Bà cũng dành thưởng giải này cho những người đã thi đấu và những người bắt đầu trong cuộc cách mạng ôn hòa này.

Trong công bố chúc mừng ba khôi nguyên giải Nobel Hòa bình năm nay, Tổng thống Hoa Kỳ Barack Obama nói rằng giải thưởng này vinh danh ba cá nhân xuất sắc, và nói lên một thông điệp mạnh mẽ rằng cuộc đấu tranh giành nhân quyền và phẩm giá có thể thành công với sự tham gia của phụ nữ trên khắp toàn cầu.